

sos passejants, ciclistes, excursionistes i altres espècimens freqüentadors dels camins de Bescanó a Sant Gregori la cosa no els ha fet cap gràcia.

>> Els guals al Ter solen tenir mala fi, com aquest que fa unes setmanes encara era operatiu a Bescanó. (Autoria: DANÍ VIVERN)

Art al carrer | Ja fa set anys que, gràcies al festival d'art urbà contemporani, el denominat Milestone Project, els gironins descobrim racons i façanes de la ciutat de Girona transformats amb l'aparició de murals de gran format. Aquest any, tres pintores reconegudes internacionalment han estat convidades a omplir espais gironins amb les seves creacions. Es tracta d'Andrea Michaelsson Btoy (Barcelona, 1977) i de les argentines Milu Correch i Hyuro. El cartell d'aquesta edició és de la francesa Marine Philomen Roux. Una de les obres, a la zona del Portal Nou i de la qual és autora Andrea Btoy, està dedicada a la mestra i activista Antònia Adroher i Pasqual (1913-2007).

Aquesta tardor també s'ha pogut veure l'obra del fotoperiodista gironí Pep Iglésias i Trias (1958-2018) en una mostra a la Casa de Cultura de Girona titulada «Anacronismes, 1978-2009», nom que ell mateix va donar-li quan ja s'estava organitzant.

Iglésias va reunir un fons compost per més de 140.000 imatges. Aquesta exposició en presenta 140, representatives del seu treball al llarg de molts anys, especialment al *Diari de Girona*. Un llibre amb el mateix títol que la mostra recull unes 400 fotografies més. Les imatges s'acompanyen amb textos del crític d'art Eudald Camps i de les periodistes i escriptores Imma Merino i Eva Vázquez, tres conegudes signatures que perfilen la trajectòria d'aquest malaguanyat i prolífic periodista gràfic.

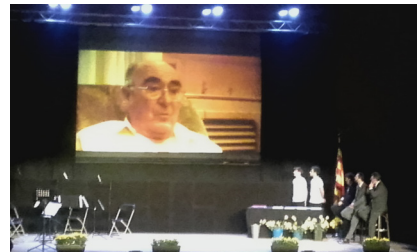
EL PLA DE L'ESTANY

Text > XAVI XARGAY

Refer. Fer i desfer | El puig de Sant Martirià és un espai primordial en l'imaginari banyolí. Hi ha el mirador (el primitiu, l'original, no el pictòric i amansit Joan de Palau) i l'antic convent; el turonet, amb les oliveres, d'esquena al pla de Martís, és el racó més toscà d'una comarca que té ondulacions florentines a la part de llevant. Va ser aquest el lloc triat per l'artista Jaume Geli per elevar el seu «projecte de reconstrucció popular», que posteriorment es va poder veure a La Factoria d'Arts Escèniques. Una processó laica va pujar al puig de Sant Martirià, on es van instal·lar tretze arcs de metall, sobre les ruïnes del convent. El resultat final va ser un espai obert i recollit alhora, que va reviure la transcendència que devia de tenir, segles enrere, el convent original. Segons l'artista, va voler «fer dialogar espai i temps en una intervenció artística en present (el mes d'octubre de 2018) al puig de Sant Martirià, que, no ho negaré, incorpora al seu discurs global els fets a la comarca i a Catalunya l'octubre de 2017». Espai i temps, recolliment i cel obert, dimensió humana i memòria. Magnífic.

Víctimes del franquisme | L'acte d'homenatge a les víctimes del franquisme també va ser un acte de memòria i de dimensió humana, més exactament de dignitat humana. Us transcrib les paraules pronunciades per Jordi Galofré, una de les persones que més hores ha dedicat a la recuperació d'històries i pal de paller de l'organització de l'acte: «Es lliurarà a un centenar de familiars de persones condemnades en consell de guerra un document que declara la nul·litat d'aquest consell. És una manera de tornar l'honor i la dignitat a un centenar de persones injustament condemnades a presó, i algunes afusellades, pel franquisme. En la persona d'aquests condemnats es vol homenajar totes les víctimes del franquisme: els que van morir al front, els que es van exiliar, els que van morir en els camps de concentració nazis, els que van ser internats en camps de concentració franquistes, els que van fer treballs forçats en batallons de soldats treballadors

i els que van ser depurats i van perdre la feina. I també a les seves famílies, que van haver de sobreviure en condicions difícils i penoses». L'acte va ser intens i emotiu, just i necessari.

>> Un moment de l'homenatge a les víctimes del franquisme que es va dur a terme el 15 d'octubre al pavelló de la Draga de Banyoles. (Autoria: XAVI XARGAY)

LA SELVA

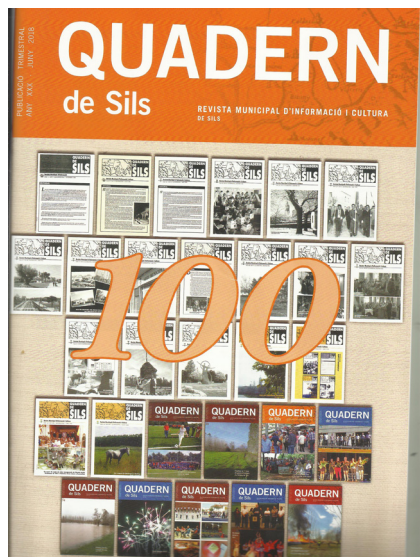
Text > JOAN DOMÈNECH

A Blanes, homenatge a Maria Rosa Vidal | Amb més de cinquanta anys de la seva vida dedicats al món coral, com a directora, primer, de les Veus Blanques, entre 1971 i 1991, i, després, de la Coral Jubilate del Casal Cívic Benet Ribas, Maria Rosa Vidal Capdevila és una persona d'un gran carisma, molt estimada pels seus conciutadans, sobretot pels que, en una formació o altra, han estat sota la seva batuta. Aquests la van homenajar, fa poc, amb un acte molt emotiu, celebrat al Teatre de Blanes, que va comptar amb la presència de l'alcalde, Mario Ros Vidal, que és precisament fill de l'homenajada i també músic. Més enllà d'obsequiar oficialment la senyora Vidal, Mario Ros va sorprendre la seva mare fent aixecar d'entre el públic tots els qui, en un moment o altre, havien cantat amb ella, per formar una coral que ell mateix va dirigir i que va dedicar-li diverses peces.

Aniversaris i xifres rodones | A Santa Coloma de Farners celebren els cinquanta anys de la revista *Ressò*, que va treure al carrer, l'any 1968, l'equip de Joaquim Trias i Mas i que ara porta el Grup Editor Farners, amb l'impressor Albert Puig al davant (la revista s'ha imprès sempre als tallers de casa seva, Arts Gràfiques Cantalozella), junt amb un consell format per Albert Alberca, Laia Ferré, Nil Làzaro, Artau Pascual, Francesc Solà, Georgi-

na Triadó i Simon Vall-llosera. Quan van editar el número 400 (el novembre de 2008) ja van fer una exposició retrospectiva a la Biblioteca Joan Vinyoli, bé que centrada en l'any Espriu. Ara ja van pel número 454 i estan projectant diverses activitats commemoratives amb motiu d'aquest esdeveniment cultural.

D'altra banda, a la població veïna de Sils acaba de sortir el número 100 del seu *Quadern de Sils*, actualment trimestral, tot un fet històric, també, per a una població en constant creixement, que va començar la revista fa uns trenta anys. Sota la direcció tècnica de Paula Otero Rista, constitueixen el consell de redacció Narcís Figueras, Dolors Calvo, Juli Garcia, Paco Gonzalo, Ariadna Peralta i Àngel Pomar. Aquest equip signa l'editorial i acaba dient: «Només esperem que la mirada al passat ens ajudi a entendre millor el present i el futur, per tal de repetir encerts i evitar errors».

>> Portada del número 100 del Quadern de Sils. (Autoria: JOAN DOMÈNECH)

Maçanet i el pou de glaç | El Taller d'Història d'aquesta localitat segueix potenciant els monuments del terme i ha sabut dissenyar unes rutes per al públic que permeten recórrer-ne els elements principals. Una d'aquestes rutes va del castell de Torcafelló al pou de glaç de Buscastell (a ambdós hi fan visites guiades), a la carretera d'Hostalric, en una zona de roure africà que, segons els entesos, és única a tot el Principat. També és únic l'esmentat pou, documentat a partir de 1650, que el Taller va acabar de restaurar el

2002. El pou té 12 metres d'alçària i una superfície amb una base tan gran que permet acollir-hi públic, a l'interior (hi ha un accés de quan havia servit per crear-hi xampinyons), per celebrar-hi concerts de petit format. Cada any se n'hi fan un o dos (un dels quals, pel setembre) i sempre resulten memorables, en tots els sentits.

LA CERDANYA

Text i fotos > SANDRA ADAM

El Cor Transfronterer de Cerdanya canta la Misa a Buenos Aires de Palmeri

| Fa set anys que el Cor Transfronterer de Cerdanya es proposa grans reptes. Després del *Gloria* de Vivaldi i els rèquiems de Mozart i Fauré, enguany han cantat la *Misa a Buenos Aires* del compositor argentí Martín Palmeri. Aquesta peça de 1996, coneguda amb el nom de *Misa tango*, combina el to sacre de les misses tradicionals per a orquestra i cor amb la sensualitat del tango argentí.

Sense orquestra però amb cent cantaires, a l'església de Sant Domènec de Puigcerdà, el 21 d'octubre, el Cor Transfronterer de Cerdanya i el Grand Choeur du Bassin d'Arcachon - Colcanto han interpretat aquesta peça acompanyats per Gilberto Pereyra al bandoneó i Nicolas Licciardi al piano. Sota la direcció de Corinne Aubert, els cantaires han traslladat al públic la nostàlgia i la tensió dramàtica de l'obra.

Un cop més, el Cor Transfronterer de Cerdanya ha presentat un projecte que uneix cantaires i músics d'indrets diversos per treballar en una obra conjunta, en la qual es busca l'excel·lència d'un acabat professional.

>> El Cor Transfronterer de Cerdanya canta la Misa a Buenos Aires de Palmeri a l'església de Sant Domènec de Puigcerdà.

(Autoria: JOAN REYES)

Book club a la Biblioteca Comtat de Cerdanya

| Aquest curs, la Biblioteca Comtat de Cerdanya inverteix els esforços a crear i consolidar un club de lectura infantil. La biblioteca ja té experiència en la creació d'aquest tipus d'activitats. De fet, la versió per a adults funciona des de fa més de quinze anys, i enguany també s'ofereix la versió per a adolescents de primer i segon d'ESO. Ara l'objectiu és un altre: les nenes i els nens de cinquè i sisè de primària.

La iniciativa és ambiciosa. Que els joves llegeixin fora de l'aula, s'introdueixin en lectures que no coneixen i comparteixin el seu punt de vista amb altres joves lectors és, sens dubte, un gran repte.

El projecte promet i genera certes expectatives. Un club de lectura per a nens de 10 a 12 anys és bo per inculcar-los la reflexió, l'esperit crític i, inevitablement, la pràctica de l'expressió oral en públic, sense oblidar els beneficis d'imaginar-se allò que llegeixen, sense pantalles pel mig que els donin el producte acabat. Sort per a aquesta iniciativa i bona lectura!

EL RIPOLLÈS

Text > EUSEBI PUIGDEMUNT

Camins d'Oliba | La personalitat de qui va ser bisbe de Vic ensem amb abat dels monestirs de Santa Maria de Ripoll i Sant Miquel de Cuixà, Oliba de Cerdanya (971-1046), marca la crònica d'aquesta edició. L'associació Rutes del Romànic, un col·lectiu integrat pels municipis de Manresa, Vic, Ripoll i Sant Joan de les Abadesses, i pels consells comarcals del Bages, Osona, el Moianès i el Ripollès, que compta amb el suport de les diputacions de Barcelona i Girona i del Bisbat de Vic, ha commemorat el mil·lenari de la consagració d'Oliba com a bisbe de Vic amb tot un seguit d'actes (de juliol a octubre) per donar a conèixer la vida i l'obra d'aquest personatge cabdal de la història de Catalunya i qualificat sovint de *pater patriae*. Aquestes activitats s'han reunit sota el títol «Camins», per rememorar els viarans entesos com a vies de comunicació entre els comtats catalans i, al seu torn, amb Roma, les quals Oliba petjà moltes vegades, i també com a vies de circulació per on transitaven idees, coneixement i nous corrents artístics (el romànic).